

Oslo kommune
Byrådsavdeling for finans

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet
Postboks 8004 Dep.
0030 OSLO

Dato: 21.12.2012

Deres ref:
12/2724

Vår ref (saksnr):
201204490-18

Saksbeh:
T.Lind

Arkivkode:
061

HØRING - DIGITAL KOMMUNIKASJON SOM HOVEDREGEL - ENDRINGER I FORVALTNINGSLOVEN

Vi viser til høringsbrev om endringer i forvaltningsloven av 05.10.2012 fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet.

Byrådet vedtok 20.12.2012 følgende høringsuttalelse fra Oslo kommune til forslaget om alternative endringer i forvaltningsloven:

Ordningen med digital kommunikasjon som hovedkommunikasjonsform reiser ulike spørsmål. Spørsmålene knytter seg blant annet til kommunikasjonseffektivitet og personvern, blant annet ved kommunikasjon som gjelder taushetsbelagte opplysninger.

Utredningen har fire alternativer for endringer av forvaltningsloven §§ 16 og 27. Alternativ 1 bygger på dagens ordlyd i §§ 16 og 27. Alternativ 2 og 3 bygger på en reservasjonsrett, men alternativ 3 fokuserer til forskjell fra alternativ 2 på de digitalt aktive. I alternativ 2 og 3 oppheves kravet til samtykke for bruk av elektronisk kommunikasjon kun for elektronisk kommunikasjon til den digitale postkassen, mens alternativ 4 opphever kravet til samtykke også for elektronisk kommunikasjon til annet egnet informasjonssystem.

Utkastene til nytt første ledd i forvaltningsloven § 15a gir uttrykk for en generell regel om elektronisk kommunikasjon med forvaltningen. De to alternativene gjelder hhv digitalt førstevalg med reservasjonsrett, og digitalt førstevalg for de digitalt aktive. Oslo kommune har tidligere sluttet seg til prinsippet om digital kommunikasjon som hovedregel. Oslo kommune er opptatt av at dette må gjennomføres på en sikker måte, som også ivaretar kommunikasjon av taushetsbelagte opplysninger. Videre tilsier hensynet til mest mulig effektiv kommunal ressursbruk at kommunikasjonen skal kunne skje på en ensartet måte, uavhengig av om den gjelder taushetsbelagte opplysninger eller mindre følsomme spørsmål.

Dette taler for å begrense elektronisk kommunikasjon uten samtykke til kommunikasjon som skjer gjennom den nye, sikre digitale postkassen, jf. forslaget til ny § 2 bokstav i i forvaltningsloven. Oslo kommune støtter forslaget om definisjon av digital postkasse i § 2. Det forutsettes at definisjonen ivaretar formålet som er at ”digital postkasse i forvaltningslovens

forstand er avgrenset til løsninger som er kravsatt og finansiert av det offentlige” (jfr utredningens kap 6.1.2) og at den er sikker, pålitelig og brukervennlig.

Når det gjelder endringsalternativene til forvaltningsloven § 16 og § 27 mener kommunen at man bør unngå å velge alternativ 1 eller alternativ 4. Effektiv kommunal ressursbruk tilsier at lovgivningen om elektronisk kommunikasjon må bygge på at kommunikasjon skal skje ved en ensartet løsning, uavhengig av om dette gjelder taushetsbelagte opplysninger eller mindre følsomme spørsmål. Hvis kommunen administrativt må forholde seg til annet enn et ensartet system, må det påregnes større menneskelig ressursbruk og dermed større kostnader. Personvern hensyn og kravene til taushetsbelagte opplysninger samt behovet for kommunikasjonseffektivitet tilsier at all post fra det offentlige går mot én felles løsning – ”digital postkasse”. Dette taler for å avgrense ordningen om elektronisk kommunikasjon uten samtykke til kommunikasjon som skjer gjennom den nye, sikre digitale postkassen. Alternativ 2 og 3 er begge begrenset til ”digital postkasse”. Alternativ 2 innebærer at elektronisk kommunikasjon kan benyttes med mindre mottakeren har reservert seg mot dette. Etter alternativ 3 må mottakeren i tillegg være registrert i et kontakt-informasjonsregister, noe som etter vår vurdering både gir økt kvalitet og sikkerhet. For både kommunen som forvaltningsmyndighet og for borgerne er det viktig at kommunikasjonen skjer via en kanal som gir samme tekniske sikkerhet for kommunikasjonen som den tradisjonelle brevposten. Oslo kommune anbefaler alternativ 3, digitalt førstevalg for de digitalt aktive – begrenset til digital postkasse. Begrunnelsen er at alternativ 2 ikke i stor nok grad ivaretar brukere som er ute av stand til å gjøre bruk av reservasjonsretten i forkant. Dette utgjør en fare for at kommunen i sin kommunikasjon ikke når enkelte brukergrupper hvis reguleringen gjennomføres med dette alternativet. Kommunen mener alternativ 3 ivaretar både digitalt aktive samt brukergrupper som av ulike årsaker ikke er i stand til å ivareta sin egen reservasjonsmulighet, gjennom kravet til at man skal være registrert i et kontaktinformasjonsregister. Dette vil høyne kvaliteten og sikkerheten for at informasjon kommer frem til brukerne.

Endringen av § 15a bør tilpasses dette, og Oslo kommune anbefaler alternativ 2 for endring av § 15a.

Det er uklart hvorvidt og hvordan (frivillige) organisasjoner med organisasjonsnummer skal behandles. Kommunen anbefaler at frivillige lag og organisasjoner behandles som næringsdrivende, uten reservasjonsrett.

Rettslige konsekvenser for øvrig

Oslo kommune støttet i sin høringsuttalelse fra juni i år forslaget om å endre prinsippet slik at hovedregelen blir digital post, dette omfattet også forslag om endringer i forvaltningsforskriften § 8. Kommunen bad i denne høringsuttalelsen FAD vurdere behov for presisering av § 8 (2).

Bakgrunnen for denne uttalelsen er at uavhengig av gjennomføringsmåten for øvrig må regelverket gi klare anvisninger for når klagefristen for enkeltvedtak starter å løpe i tilfeller hvor forvaltningen har sendt til digital postkasse, men denne ikke er åpnet. Oslo kommune understreker viktigheten av at dette avklares rettslig, og at det legges til rette for teknisk, slik at forvaltningen kan forsikre seg om at mottaker har hatt mulighet til å ivareta sine interesser, og fra hvilket tidspunkt klagefristen starter å løpe.

Endringer knyttet til eForvaltningsforskriften

I utredningens kap 6.2.1 bokstavene d), e) og i) berører temaer knyttet til fullmakter. Kommunen anbefaler at disse punktene bør sees under ett (skrives sammen i ett) med utgangspunkt i at kravet om fullmakt må være tilstede i alle tilfeller. Funksjonalitet for fullmakter bør være innarbeidet som en del kontaktinformasjonsregisteret.

Økonomiske og administrative konsekvenser

I høringsbrevet trekkes det frem store samfunnsøkonomiske gevinster, særlig som resultat av sparte portoutgifter. Endring av prinsippet som sikrer økt digital kommunikasjon vil ta tid og kreve utvikling av et digitalt tjenestetilbud. For enkelte av kommunens brukergrupper og fagområder, vil papirbasert kommunikasjon være nødvendig alene eller i tillegg til elektronisk kommunikasjon. I økonomisk sammenheng synes det derfor å være viktig for kommunen at staten ikke overvurderer innsparingspotensialet som lovendringene og ordningen med elektronisk kommunikasjon uten samtykke gir.

Økonomiske og administrative konsekvenser knyttet til at kommunen skal ta i bruk løsning for digital postkasse er ikke vurdert, da høringen ikke omtaler valgt løsning for dette. Kommunen vil derfor ikke stille seg bak de estimatene som er foretatt av departementet knyttet til de enkelte virksomheters investeringsbehov og fremtidige driftskostnader.

Finansieringsprinsippene som legges til grunn for etablering av denne type løsning må baseres på et statlig kostnadsdekningsansvar overfor kommunesektoren.

Med hilsen

Arild Sundberg
Kommunaldirektør

Tron Kallum
Seksjonssjef

Godkjent og ekspedert elektronisk